

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 11 februari 1921 kl. 1 e. m

Utlåtande i anledning av väckta motioner om upphävande av legostadgan för husbönder och tjänstehjon.

Närvarande: herrar von Sneidern, Carl E. Svensson,* Linder, Boberg, Sigfrid Hansson, Frändén, Ivar Pettersson, Arvid Erikson,* Magnusson i Kalmar, Andersson i Knäppinge,* Karlsson i Gasabäck, Hagman, Nilsson i Vibberbo, Hage, Carlsson i Solberga och Sundling.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade likalydande motioner, nämligen nr 135 i första kammaren av herrar *P. Albert Bergström*, *A. Björkman* och *Träff* samt nr 23 i andra kammaren av herrar *Johansson* i Kullersta, *Ward*, *Karlsson* i Vadstena och *Ericson* i Boxholm, vilka motioner behandlats av andra lagutskottet, har hemställts, att riksdagen för sin del ville besluta, att legostadgan för husbönder och tjänstehjon av den 23 november 1833 måtte upphävas.

Beträffande motiveringen till ifrågavarande hemställan får utskottet hänvisa till motionerna.

Frågan om upphävande av gällande legostadga för husbönder och tjänstehjon förelåg till behandling av riksdagen senast sistlidet år i anledning av motioner, väckta i andra kammaren av herr *Sjölander*, av herrar *Werner* och *Hansson* i Rättvik ävensom av herr *Sköld*. Andra lagutskottet, som jämväl vid detta tillfälle till förberedande behandling förehade frågan, föreslog i utlåtande nr 40, att vissa stadganden, nämligen de, som innefattades i 5 § andra stycket samt 10 11, 12, 14, 15, 16, 17 och 49 §§, såsom varande till sin form stötande och till sitt innehåll olämpliga, skulle utgå ur legostadgan. I övrigt ansåg utskottet, att legostadgan även i dess sålunda reviderade form vore otill-

Utskottet.

fredsställande, men att densamma icke lämpligen kunde avskaffas förr än i samband med antagande av en ny moderniserad avtalslag. Utskottet hemställde fördenskull, att riksdagen ville besluta, dels att för sin del antaga en lag angående upphävande av nyssnämnda paragrafer i legostadgan dels ock att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t snarast måtte för riksdagen framlägga förslag om avskaffande av legostadgan för husbönder och tjänstehjon samt till en densamma ersättande, efter nutida förhållanden avpassad lagstiftning. Vad utskottet sålunda hemställt blev av riksdagen bifallet. Ifrågavarande lag blev av Kungl. Maj:t utfärdad den 18 juni 1920. I övrigt har Kungl. Maj:t, enligt vad utskottet inhämtat, ännu icke medhunnit att i anledning av riksdagens skrivelse vidtaga nödiga åtgärder.

I nu förevarande motioner har icke anförts något utöver vad vid frågans föregående behandling i riksdagen förekommit. Utskottet saknar därför anledning att yttra sig över motionerna i vidare mån, än att utskottet hänvisar till vad utskottet anfört i sitt vid 1920 års lagtima riksdag avgivna, här ovan delvis återgivna utlåtande. Utskottet vidhåller sålunda sin förut omnämnda ståndpunkt, att den gällande legostadgan för husbönder och tjänstehjon skyndsamt bör avskaffas, men att i samband därmed bör antagas en efter nutida förhållanden avpassad lagstiftning på hithörande område. Då emellertid, såsom förut nämnts, riksdagen sistlidet år anhållit, att Kungl. Maj:t snarast måtte för riksdagen framlägga förslag i ämnet, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 februari 1921.

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.

Reservation

av herrar *Carl E. Svensson, Linder, Sigfrid Hansson, Magnusson* i Kalmar, *Hagman* och *Hage*, vilka yrkat,

att riksdagen för sin del måtte, med anledning av motionerna nr 135 i första kammaren och nr 23 i andra kammaren, besluta att upphäva legostadgan för husbönder och tjänstehjon den 23 november 1833.
